

Тваринництво. Сільськогосподар ські пояси світу

9 клас

План

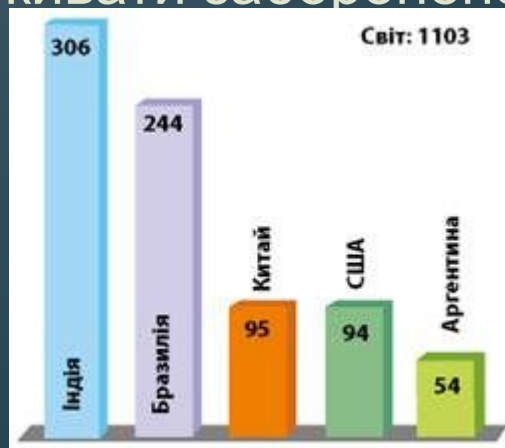
- 1. СКЛАД ТВАРИННИЦТВА.
 - 2. ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА.
 - 3. СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ ПОЯСИ СВІТУ.
 - 4. РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО.
-
- **Поміркуйте**, з якими виробництвами рослинництва (вирощуванням яких культур) тісно пов'язаний розвиток тваринництва.

1. СКЛАД ТВАРИННИЦТВА

- Тваринництво забезпечує людей цінними висококалорійними продуктами харчування (м'ясом, молоком, яйцями), а промисловість — сировиною (вовною, шкірами, пір'ям), яку використовують для виробництва одягу, взуття, інших товарів.

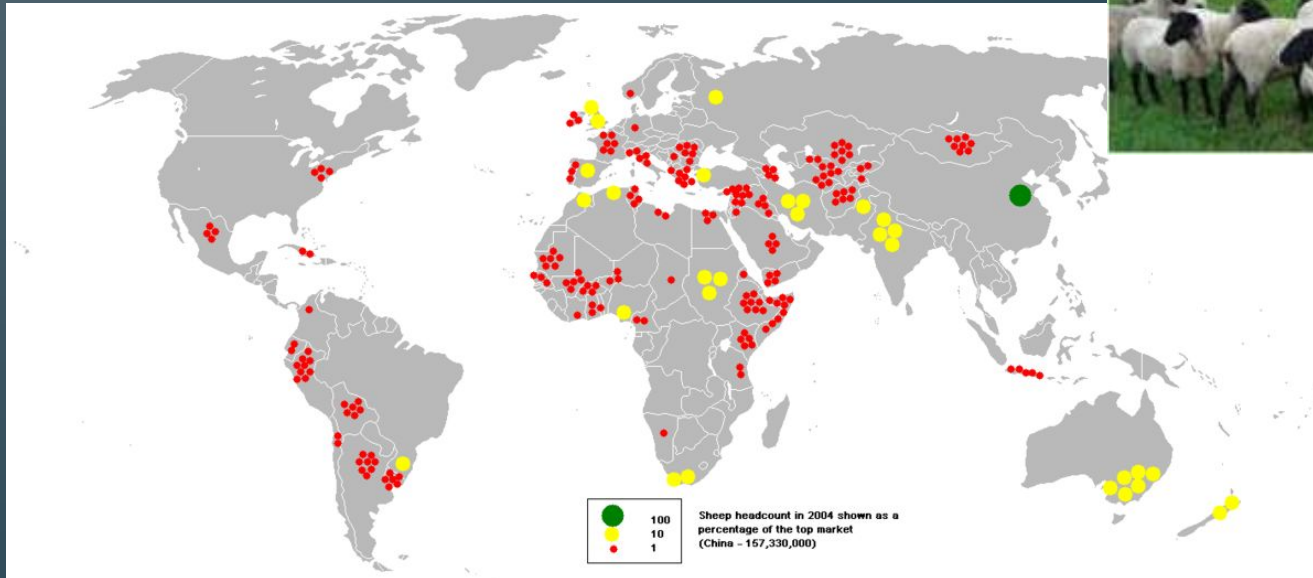
- **Скотарство** (розведення великої рогатої худоби) є одним з основних видів виробництва у тваринництві.
- Інтенсивне молочне і м'ясо-молочне скотарство поширене в лісовій, лісостеповій і степовій зонах помірного поясу (США, Канада, Франція, Велика Британія, Німеччина, Польща, Україна, росія). М'ясний екстенсивний напрям розвивається в посушливих районах помірного, субтропічного й субекваторіального поясів (Казахстан, Аргентина, Мексика, Австралія, Ефіопія). Світовим лідером з поголів'я великої рогатої худоби є Індія, де з релігійних міркувань розвивається лише молочне скотарство (корова в індуїзмі — священна тварина, м'ясо якої вживати заборонено).

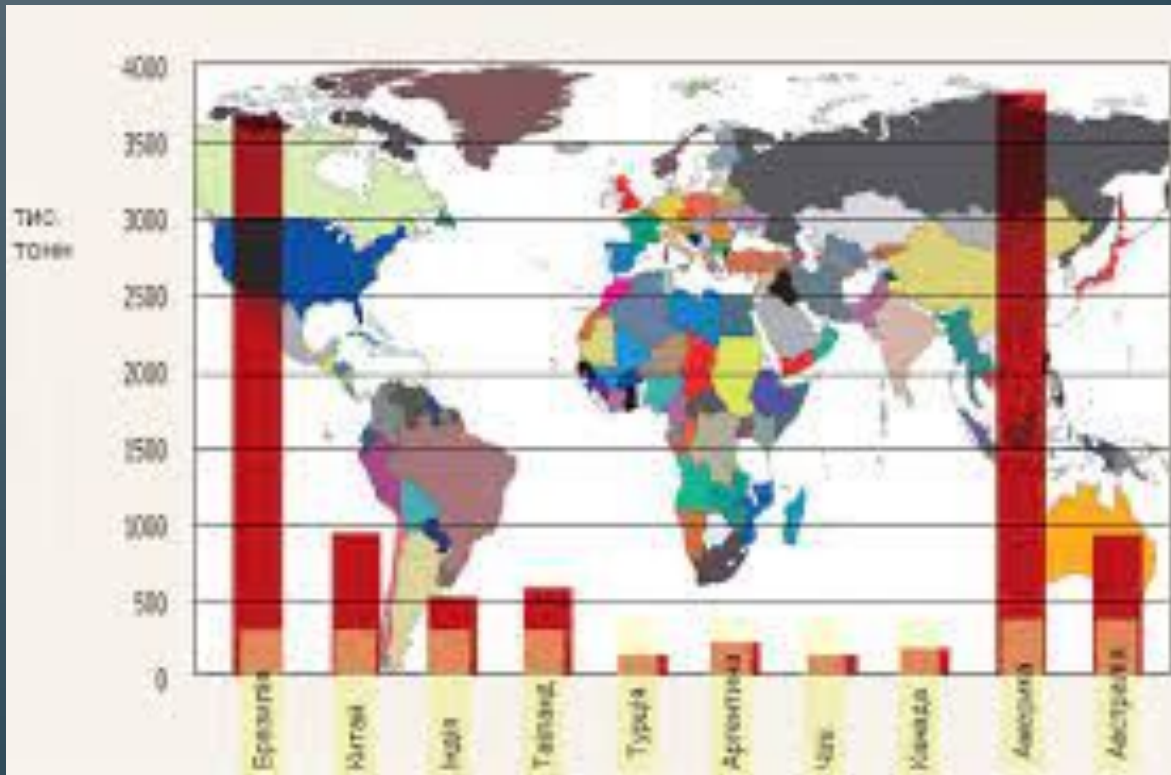
- **Свинарство** поширене всюди, крім мусульманських країн та Ізраїлю, оскільки іслам і юдаїзм забороняють споживання м'яса свиней як «нечистих» тварин. Більше половини поголів'я свиней припадає на країни Азії, серед них найбільше — на Китай. За ним зі значним відставанням ідуть США, Бразилія, росія і Канада.

- **Вівчарство** дає цінну сировину (вовна, шкіра, овчина) для виробництва тканин та інших виробів, а також м'ясо й молоко, тому має м'ясне і м'ясо-вовняне спрямування. Воно традиційно розвивається у гірських або посушливих районах світу. Австралія лідирує у світі за поголів'ям овець: 140 млн із загальносвітових 1,2 млрд голів.

- **Птахівництво** — найбільш індустріалізоване виробництво у тваринництві. Для розвинених країн Європи та Північної Америки характерне високотехнологічне і продуктивне птахівництво. Його головні виробничі потужності розташовані навколо великих міст і міських агломерацій.

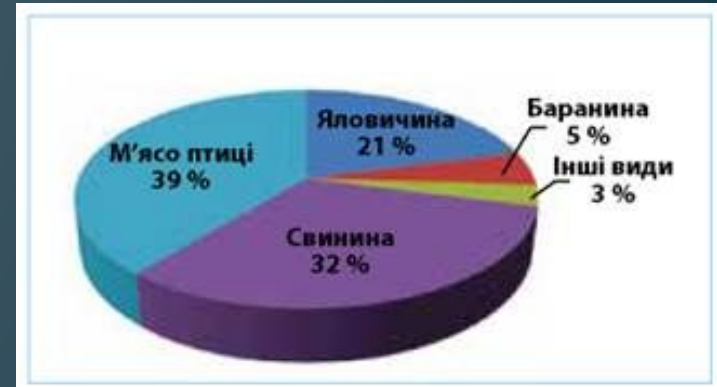

- Високий рівень розвитку має конярство. Табунне конярство, що переважає в країнах з великими площами пасовищ (Китай, Монголія, Казахстан, Мексика), спрямоване на виробництво м'яса і молока. У країнах Європи та США конярство здебільшого орієнтоване на організацію спортивних змагань, туристичних подорожей тощо.

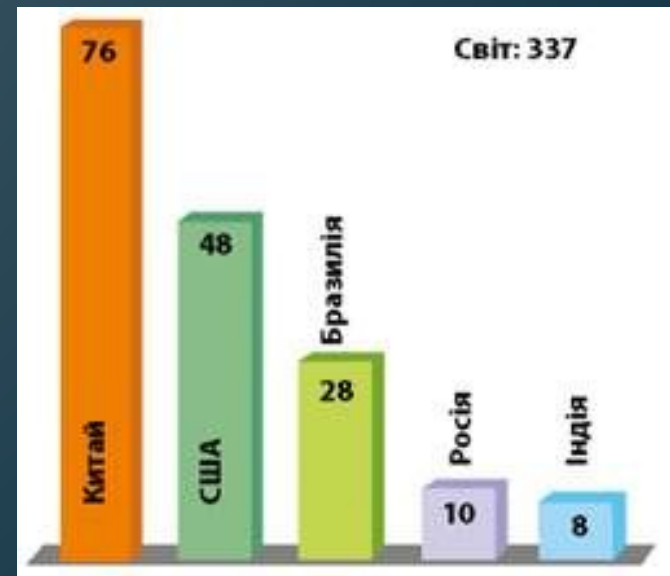

2. ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА.

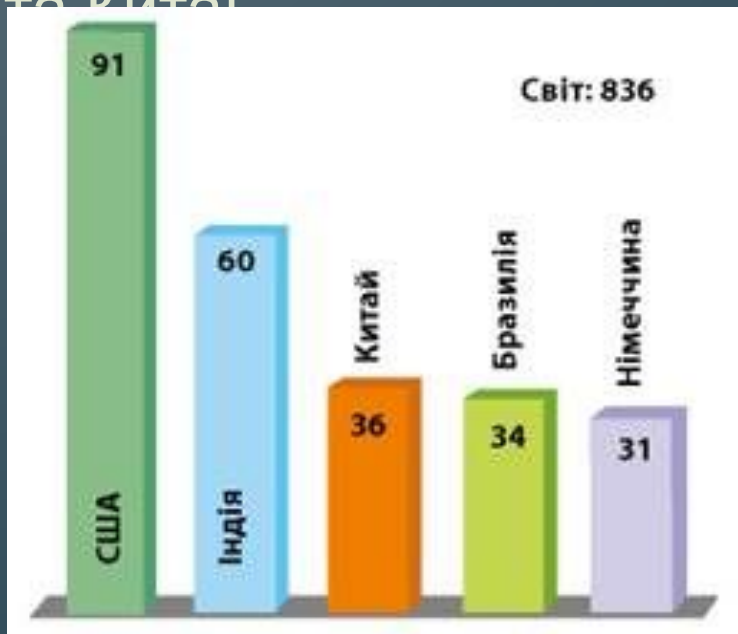
- Обсяг виробництва м'яса у світі протягом останніх десятиліть стрімко зростає. У структурі виробництва переважає свинина і м'ясо домашньої птиці

- Серед регіонів світу лідерами з виробництва м'яса є Азія, Європа і Північна Америка, серед країн — Китай, США, Бразилія, росія, Індія .

- У світовому експорті свинини першість тримають Китай і США, м'яса птиці — США і Бразилія, яловичини (м'яса великої рогатої худоби) — Австралія і Бразилія.
- Найбільшу кількість молока виробляють у США, Індії та Китаї.

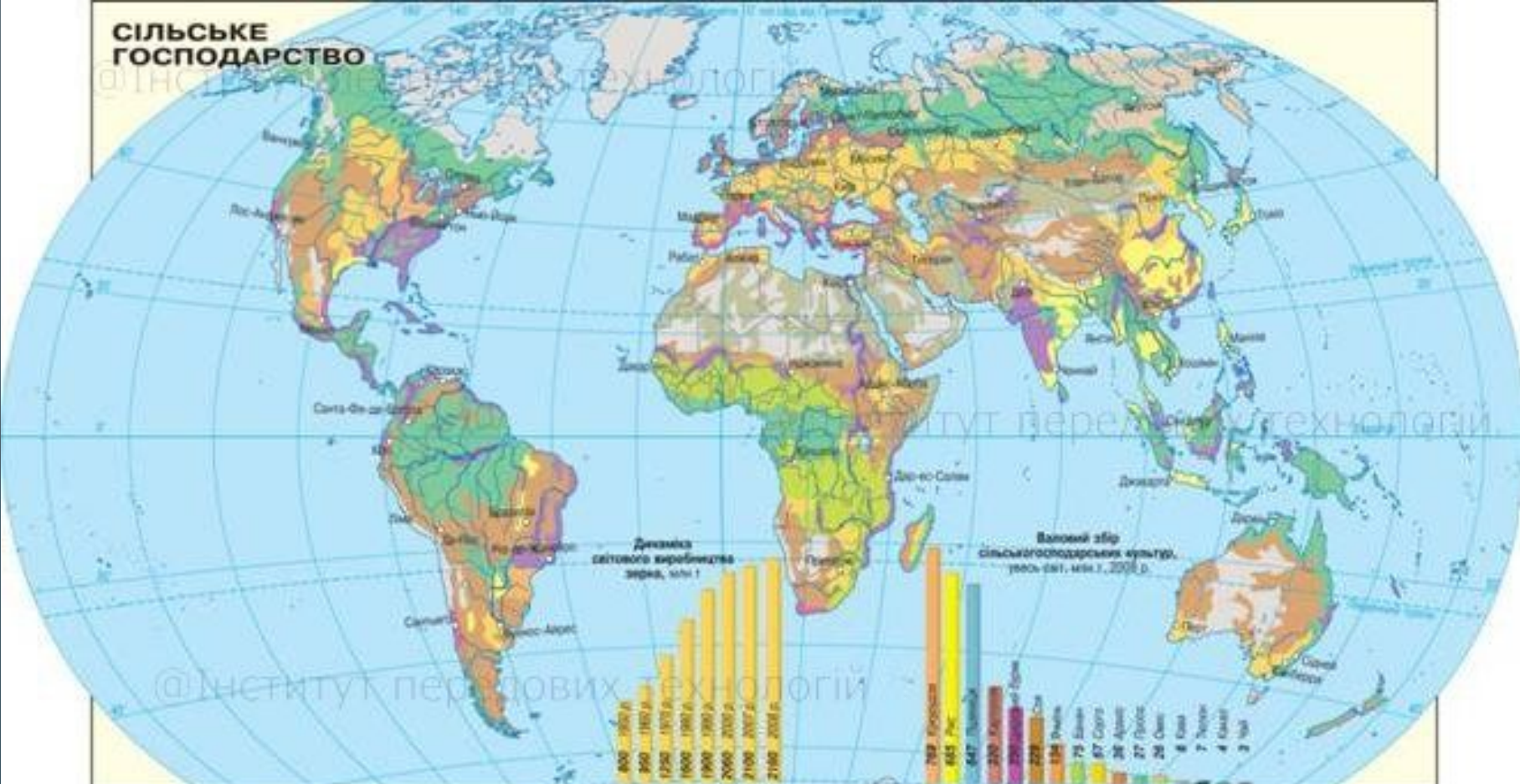
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ ПОЯСИ СВІТУ.

- Як ви вже знаєте, значний вплив на розвиток сільського господарства мають природно-географічні чинники. Відповідно до земельно-ґрунтових і агрокліматичних особливостей території розрізняють сільськогосподарські пояси світу, кожному з яких притаманний певний набір рослинницьких і тваринницьких виробництв.

Холодний пояс	північ Євразії та Північної Америки	Рослинництво там можливе лише в умовах закритого ґрунту (у теплицях). Провідним у тваринництві є оленярство.
Прохолодний пояс	північ Євразії, Північної Америки, вузька смуга Анд на півдні Південної Америки.	Незначна кількість тепла і ґрунти з низькою природною родючістю дають змогу вирощувати ранні, невибагливі сорти картоплі, овочів, жита, ячменю, вівса. Землеробство має осередковий характер, його доповнюють скотарство та звірівництво.
Помірний пояс	Патагонія в Аргентині, Чилі, Тасманія і Нова Зеландія, Європа, пд Сибіру і Далекого Сходу Росії, Центр Азія, Монголія, Тибет, пн схід Китаю, пд Канади, пн схід США.	На ґрунтах з високою і середньою природною родючістю вирощують багато видів культур. У межах зони розвинені практично всі галузі тваринництва.
Теплий пояс	Середземномор'я, США, Мексика, Аргентина, Чилі, південь Африки й Австралії, південний схід Китаю.	можливість вирощувати два врожаї на рік: узимку — культури помірною поясу (зернові, овочі), улітку — тропічні (бавовник, цукрову тростину, цитрусові, чай, оливкове дерево). У тваринництві переважає скотарство.
Жаркий, або тропічний, пояс	Африка, Пд Америка, Австралія, Малайський архіпелаг, Аравійський півострів, Пд Азія.	Там вирощують цукрову тростину, кавове і шоколадне дерева, фінікову пальму, батат, маніок. У тваринництві переважає екстенсивне скотарство.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Зернове господарство:	Садництво, виноградарство, субтропічні культури	Пасовишне скотарство:	Молочне і молочно-м'ясне скотарство
переважно пшениця	Технічні культури (переважно бавовник, цукрова тростина)	оленярство	Лісопромислове господарство з озерними землеробствами і тваринництвом
переважно кукурудза	Тропічне землеробство (зернові, бобові, коренеплоди) і тваринництво	велика рогата худоба, вівця	Маловикористовувані та невикористовувані землі
переважно рис		вівця, верблюди, коні	

РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО.

- Рибальство — один з найдавніших промислів, освоєних людством. Сьогодні світове морське рибальство — помітний вид господарської діяльності в первинному секторі економіки, а морська риба і морепродукти — важливі складники збалансованого харчування.

РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО

Річкове рибальство

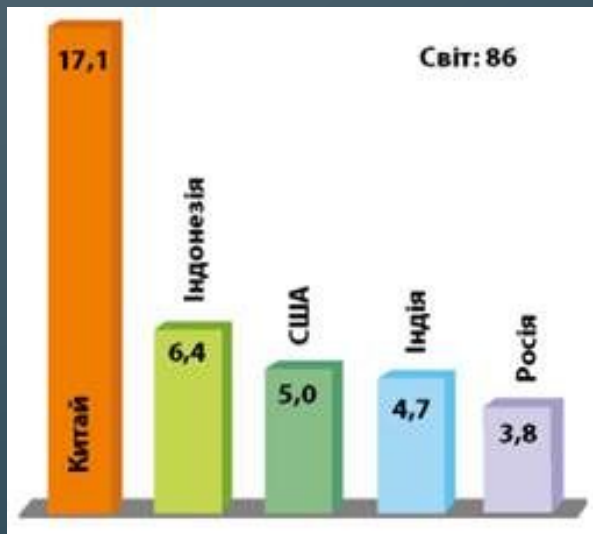
Морське рибальство

Виловлювання риби, молюсків, ракоподібних та інших організмів у водах Світового океану

Марикультура
(морська аквакультура)

Вирощування водоростей, розведення риб, молюсків та інших організмів у морях, лагунах, лиманах

- Обсяги вилову морської риби (оселедця, сардини, тріски, анчоуса, камбали, кефалі, лосося тощо) та морепродуктів (кальмарів, креветок, крабів, омарів, устриць, гребінців) з екологічних міркувань встановилися на рівні 100 млн тонн, з яких на Тихий океан припадає 2/3 і на Атлантичний — 1/4. До найбільших риболовних держав світу належать Китай, Індонезія та США. До числа провідних виробників морської риби входить острівна Ісландія,

ЗАПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ

- 1. Розкажіть про склад тваринництва світу. Які його напрями є основними?
- 2. Наведіть приклади впливу природних чинників на спеціалізацію тваринництва.
- 3. Які напрями має скотарство? У чому полягає різниця їх розвитку в розвинених країнах і країнах, що розвиваються?
- 4. У яких районах поширене вівчарство? Які воно має напрями розвитку?
- 5. Розкажіть про тенденції розвитку світового рибного господарства.
- 6. Поміркуйте, чи завжди країни — найбільші виробники сільськогосподарської продукції є її експортерами.
- 7. У чому проявляється зональність світового сільського господарства?